

DIPHETHIŠENE TŠEO DI IŠWAGO PALAMENTENG

Karolo 56 (d) le 69 (d) tša Molaotheo di laela Ngwako wa Bosetšhaba le Lekgotla la Bosetšhaba la Diprofense go amogela diphethišene, boemedi le ditšhišinyo go tšwa go batho goba metheo yeo e nago le kgahlego..

Go tšea karolo ga setšhaba ge go dirwa melao, tekolo, le ditshepetšo tše dingwe tša Palamente ke tšweletšo ye bohlokwa ya Molaotheo ya demokrasi ya rena. Palamente e hlotše mekgwa ye mmalwa ya go tšweletša go tšea karolo ga setšhaba mešomong ya motheo wo. Mokgwa wo mongwe wo ka wona setšhaba se ka diragatšago tokelo ya sona ya go tšea karolo ka Palamenteng ke go iša phethišene.

Ditsela tša go šoma ka diphethišene di tšwelela melaong ya Ngwako wa Bosetšhaba le ya Lekgotla la Bosetšhaba la Diprofense.

PHETHIŠENE KE ENG?

Phethišene ke kgopelo ya semmušo yeo e išwago Palamenteng go tšea karolo tabeng. E ka tšea sebopego sa kgopelo ya thušo morerong o itšego goba go lokišwa ga seo go nago le pelaelo ka sona.

MEHUTA YA DIPHETHIŠENE

Go na le mehuta ye mebedi ya diphethišene, e lego diphethišene tšeo di ikgethilego le diphethišene tša setšhaba goba tšeo di tlwaelegilego. Phethišene yeo e ikgethilego ke ge motho a dira kgopelo yeo e itšego goba a kgopela go imollwa ke mmušo, ebile seo se sa dumelelwe ke molao, go swana le go humana mphiwafela. Phethišene ya setšhaba ke ge sehlopha sa badudi ba naga bao ba nago le dikgahlego tšeo di swanago ba kgopela go imollwa goba go lokišetšwa seo ba nago le pelaelo ka sona.

GO TŠWELETŠA PHETHIŠENE

Go ya ka Molaotheo, “Motho yo mongwe le yo mongwe o na le tokelo, ka khutšo ntle le go itlhama, go kgobokana, go dira ditaetšo, go dira ditšhupetšo le go tšweletša diphethišene.” Le ge go le bjalo, go na le ditsela tše itšego tšeo batho

le/goba dihlopha di swanetšego go di latela ge go dirwa phethišene ya go ya Palamenteng. Go tšweletšwa ga diphethišene go laolwa ke melao ya Palamente. Ngwako wa Bosetšhaba o nyaka gore phethišene e tšweletšwe semmušo ke Leloko la Palamente. Ka go realo, phethišene e swanetše go thekgwa ke Leloko la Palamente. O na le tokelo ya go ya go Leloko la Palamente le lengwe le le lengwe ka go ikgokagantšha le bona goba ka go etela Ofisi ya Karolo yeo Leloko le šomelago go yona kgauswi le wena wa kgopela thušo ka go tšweletša phethišene ya gago.

Lekgotla la Bosetšhaba la Diprofense ga le gapeletše gore phethišene e thekgwe ke Leloko la Palamente. Le ge go le bjalo, ge phethišene e išwa go Lekgotla la Bosetšhaba la Diprofense, e swanetše go ba ka mokgwa wo o hlalošitšwego ke Modulasetulo wa Lekgotla. Melao ya Lekgotla la Bosetšhaba la Diprofense ga e laetše pharologanyo gare ga diphethišene tšeo di ikgethilego le tšeo di tlwaelegilego.

GO NGWALA PHETHIŠENE

Phethišene e swanetše go laetša dinyakwa tše di latelago:

- E swanetše go ba ka mokgwa wo o hlalošitšwego ke Seboledi sa Ngwako wa Bosetšhaba goba Modulasetulo wa Lekgotla la Bosetšhaba la Diprofense.
- E be le leina/maina le dinomoro tša kgokaganyo tša yoo/bao ba ngwalago phethišene;
- E Laetše gabotse gore phethišene o nyaka e amogelwa ke mang (phethišene e lebišitšwe go mang);
- E Laetše gabotse kgopelo yeo e dirwago (seo phethišene e bolelago ka sona);
- E laetše seo se hlohloeditšego phethišene;
- E swanetše go ba ka le lengwe le le lengwe la maleme a semmušo a Afrika Borwa;
- E saene ke mongwadi/bangwadi ba yona ka bobona (ka ntle le ge Seboledi goba Modulasetulo a gopotše ka tsela ye nngwe);
- E se ke ya ba le polelo yeo e sego ya maleba goba ya go hloka hlompho; gape
- E swanetše go laetša kimollo (thušo) yeo e kgopelwago Palamenteng.

GO IŠA PHETHIŠENE KA PALAMENTENG

O eletšwa go bolela le Leloko la Palamente pele o tliša phethišene ya gago ka ge ba ka go thuša ka sebopego le diteng tša phethišene ya gago.

Ge go na le ditlabele tšeo di thekgago morero wo o tšweleditšwego, le tšona di tlišwe le phethišene.

Phethišene ya gago e tla fiwa Mongwaledi wa Palamente go e lekola le go kgonthišiša gore e nepagetše ka sebopego le diteng gomme ya išwa go Seboledi sa Ngwako wa Bosetšhaba goba Modulasetulo wa Lekgotla la Bosetšhaba la Diprofense.

Ge phethišene e laetša dinyakwa kamoka, e tla ahlaahlwa ka Palamenteng. Ge e le phethišene yeo e ikgethilego, e tla fetišetšwa go Komiti ya Dikgopelo tša Semolao tša Maloko a Praefete ka go Ngwako wa Bosetšhaba goba go Komiti ya Diphethišene le Dikgopelo tša Semolao tša Maloko ka go Lekgotla la Bosetšhaba la Diprofense. Ge e le phethišene yeo e tlwaelegilego e tla fetišetšwa go Komiti ya Photefolio goba go Komitikgetho ya maleba yeo e šomanago le merero yeo e tšweleditšwego ka gare ga phethišene ya gago.

Sebopego seo se dumeletšwego sa phethišene ya gago se ka hwetšwa go Molaodi wa Dipampiri tša Tshepedišo ya Palamente. Ge o thadile phethišene, e swanetše go išwa ofising ya Molaodi wa Dipampiri tša Tshepedišo ya Palamente.

*Dipotšišo ka ga diphethišene di ka lebišwa go:
Molaodi wa Dipampiri tša Tshepedišo ya Palamente.*

*Tel: (021) 403 - 2224/6 or
P.O. Box 15, Cape Town, 8000.*

Tšea karolo Palamenteng. Kwagatša lentšu la gago!

This pamphlet is available in all the official languages of South Africa.

Petitions to Parliament

Produced by the Public Education Office • Parliamentary Communication Services • INSPIRED BY PEOPLE
www.parliament.gov.za • P.O. Box 15, Cape Town, 8000 • Telephone: (021) 403 3341 • Facsimile: (021) 403 3303

PARLIAMENT
OF THE REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

